

МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ПРАКСУ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ (СТАНДАРДИ)

**International standards for the professional
practice of internal auditing (Standards)**

Међународни стандарди за професионалну праксу интерне ревизије (Стандарди)

Увод у Стандарде	4
Стандард 1000 – Сврха, овлашћење и одговорност	8
Стандард 1010 – Признавање обавезних смерница у повељи интерне ревизије	9
Стандард 1100 – Независност и објективност	9
Стандард 1110 – Организациона независност	10
Стандард 1111 – Непосредна сарадња с одбором.....	11
Стандард 1112 - Улоге извршног руководиоца ревизије изван интерне ревизије.....	11
Стандард 1120 – Лична објективност.....	12
Стандард 1130 – Нарушавање независности и објективности.....	12
Стандард 1200 – Стручност и дужна професионална пажња	13
Стандард 1210 – Стручност	13
Стандард 1220 – Дужна професионална пажња	15
Стандард 1230 – Континуирано професионално усавршавање	16
Стандард 1300 – Програм обезбеђења и унапређења квалитета	16
Стандард 1310 – Захтеви програма обезбеђења и унапређења квалитета	17
Стандард 1311 – Интерна оцењивања	17
Стандард 1312 – Екстерна оцењивања	18
Стандард 1320 – Извештавање о Програму обезбеђења и унапређења квалитета	19
Стандард 1321 – Употреба навода „У складу с Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије“	20
Стандард 1322 – Обелодањивање неусаглашености	20
Стандард 2000 – Управљање активношћу интерне ревизије	20
Стандард 2010 – Планирање	21
Стандард 2020 – Саопштавање и одобравање	22
Стандард 2030 – Управљање ресурсима	22
Стандард 2040 – Политике и процедуре	23
Стандард 2050 – Координација и ослањање	23
Стандард 2060 – Извештавање вишег руководства и одбора	24
Стандард 2070 – Екстерни пружалац услуга и организациона одговорност за интерну ревизију	25
Стандард 2100 – Природа посла.....	25
Стандард 2110 – Корпоративно управљање	25
Стандард 2120 – Управљање ризиком.....	26
Стандард 2130 – Контрола	28
Стандард 2200 – Планирање ангажмана	29
Стандард 2201 – Разматрања током планирања	29
Стандард 2210 – Циљеви ангажмана.....	30
Стандард 2220 – Обухват ангажмана	31
Стандард 2230 – Расподела ресурса ангажмана	32
Стандард 2240 – Програм рада ангажмана	32
Стандард 2300 – Спровођење ангажмана.....	33
Стандард 2310 – Идентификовање информација	33
Стандард 2320 – Анализа и процена	33
Стандард 2330 – Документовање информација.....	33
Стандард 2340 – Надзор над ангажманом.....	34
Стандард 2400 – Саопштавање резултата	35

Стандард 2410 – Критеријуми извештавања.....	35
Стандард 2420 – Квалитет извештавања.....	36
Стандард 2421 – Грешке и пропусти.....	36
Стандард 2430 – Употреба навода "Извршено у складу с Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије"	37
Стандард 2431 – Обелодањивање неусклађености ангажмана	37
Стандард 2440 – Достављање резултата	37
Стандард 2450 – Свеобухватна мишљења	38
Стандард 2500 – Праћење напретка	39
Стандард 2600 – Извештавање о прихваћеном ризику	40
Речник термина.....	40

Ревидирано: Октобар 2016.
У примени: Јануар 2017.

International standards for the professional practice of internal auditing (Standards)

Introduction to the *Standards*

Internal auditing is conducted in diverse legal and cultural environments; for organizations that vary in purpose, size, complexity, and structure; and by persons within or outside the organization. While differences may affect the practice of internal auditing in each environment, conformance with The IIA's *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)* is essential in meeting the responsibilities of internal auditors and the internal audit activity.

The purpose of the *Standards* is to:

1. Guide adherence with the mandatory elements of the International Professional Practices Framework.
2. Provide a framework for performing and promoting a broad range of value-added internal auditing services.
3. Establish the basis for the evaluation of internal audit performance.
4. Foster improved organizational processes and operations.

The *Standards* are a set of principles-based, mandatory requirements consisting of:

- Statements of core requirements for the professional practice of internal auditing and for evaluating the effectiveness of performance that are internationally applicable at organizational and individual levels.
- Interpretations clarifying terms or concepts within the Standards.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Међународни стандарди за професионалну праксу интерне ревизије (Стандарди)

Увод у Стандарде

Интерна ревизија се обавља у различитим правним и културним срединама за организације које се разликују по сврси, величини, сложености и структури, као и од стране лица из организације или изван ње. Иако разлике могу да утичу на праксу интерне ревизије у одређеној средини, усаглашеност с *Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије (Стандарди)* Института интерних ревизора неопходна је у испуњавању обавеза интерних ревизора и активности интерне ревизије.

Сврха Стандарда је да:

1. Воде поштовању обавезних елемената Међународног оквира за професионалну праксу интерне ревизије.
2. Обезбеде оквир за обављање и промовисање широког спектра могућности за додавање вредности путем услуга интерне ревизије.
3. Утврде основ за оцену рада интерне ревизије.
4. Подстичу унапређење организационих процеса и операција.

Стандарди су скуп, на принципима заснованих, обавезних захтева који се састоје од:

- Изјава о основним захтевима за професионалну праксу интерне ревизије и процену ефективности учинка, интернационално применљивих, на организационом и појединачном нивоу.
- Тумачења која појашњавају термине или појмове у Стандардима.

The *Standards*, together with the Code of Ethics, encompass all mandatory elements of the International Professional Practices Framework; therefore, conformance with the Code of Ethics and the *Standards* demonstrates conformance with all mandatory elements of the International Professional Practices Framework.

The *Standards* employ terms as defined specifically in the Glossary. To understand and apply the *Standards* correctly, it is necessary to consider the specific meanings from the Glossary. Furthermore, the *Standards* use the word “must” to specify an unconditional requirement and the word “should” where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.

The *Standards* comprise two main categories: Attribute and Performance Standards. Attribute Standards address the attributes of organizations and individuals performing internal auditing. Performance Standards describe the nature of internal auditing and provide quality criteria against which the performance of these services can be measured. Attribute and Performance Standards apply to all internal audit services.

Implementation Standards expand upon the Attribute and Performance Standards by providing the requirements applicable to assurance (.A) or consulting (.C) services.

Assurance services involve the internal auditor’s objective assessment of evidence to provide opinions or conclusions regarding an entity, operation, function, process, system, or other subject matters. The nature and scope of an assurance engagement are determined by the internal auditor. Generally, three parties are participants in assurance services: (1) the person or group directly involved with the entity, operation, function, process,

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Стандарди, заједно са Етичким кодексом, обухватају све обавезне елементе Међународног оквира професионалне праксе (МОПП). Отуда усаглашеност са *Стандардима* и Етичким кодексом показује усаглашеност са обавезним елементима Међународног оквира професионалне праксе.

Стандарди користе термине који су специфично дефинисани у Речнику. Како би се Стандарди разумели и исправно применили, неопходно је у обзир узети специфична значења из Речника. Поред овога, у *Стандардима* се користи глагол „морати” да прецизира безусловни захтев и глагол „требати” тамо где се усаглашеност очекује, осим тамо где, приликом професионалног расуђивања, околности оправдавају одступање.

Стандарди обухватају две главне категорије: Стандарде карактеристика и Стандарде извођења. Стандарди карактеристика баве се карактеристикама организација и појединача који обављају интерну ревизију. Стандарди извођења описују природу интерне ревизије и обезбеђују квалитативне критеријуме на основу којих се може мерити учинак услуга. Стандарди карактеристика и Стандарди извођења примењују се на све услуге интерне ревизије.

Стандарди примене проширују Стандарде карактеристика и извођења тако што обезбеђују захтеве који су примењиви на активности везане за услуге уверавања (A) или консалтинга (C).

Услуге уверавања укључују објективну оцену доказа од стране интерног ревизора ради обезбеђења мишљења или закључака о ентитету, операцији, функцији, процесу, систему или другим предметима оцењивања. Природу ангажмана уверавања одређује интерни ревизор. Учесници услуга уверавања су, уопштено гледано, три стране: (1) лице или група директно повезана са ентитетом, операцијом,

system, or other subject matter — the process owner, (2) the person or group making the assessment — the internal auditor, and (3) the person or group using the assessment — the user.

Consulting services are advisory in nature and are generally performed at the specific request of an engagement client. The nature and scope of the consulting engagement are subject to agreement with the engagement client. Consulting services generally involve two parties: (1) the person or group offering the advice — the internal auditor, and (2) the person or group seeking and receiving the advice — the engagement client. When performing consulting services the internal auditor should maintain objectivity and not assume management responsibility.

The *Standards* apply to individual internal auditors and the internal audit activity. All internal auditors are accountable for conforming with the standards related to individual objectivity, proficiency, and due professional care and the standards relevant to the performance of their job responsibilities. Chief audit executives are additionally accountable for the internal audit activity's overall conformance with the *Standards*.

If internal auditors or the internal audit activity is prohibited by law or regulation from conformance with certain parts of the *Standards*, conformance with all other parts of the *Standards* and appropriate disclosures are needed.

If the *Standards* are used in conjunction with requirements issued by other authoritative bodies, internal audit communications may also cite the use of other requirements, as appropriate. In such a case, if the internal audit activity indicates conformance with the *Standards* and inconsistencies exist between the *Standards* and other requirements, internal auditors and the internal audit activity must conform with the

функцијом, процесом, системом или другим предметом – власник процеса, (2) лице или група која даје оцену – интерни ревизор и (3) лице или група која користи оцену – корисник.

Услуге консалтинга су по својој природи саветодавне и у начелу се обављају по посебном захтеву клијента ангажмана. Природа и обухват услуга консалтинга предмет су договора са клијентом ангажмана. Услуге консалтинга у начелу укључују две стране: (1) особу или групу која нуди савет – интерног ревизора и (2) особу или групу која тражи и прима савет – клијента ангажмана. Приликом пружања услуга консалтинга интерни ревизор треба да сачува објективност и не треба да преузима на себе одговорности руководства.

Стандарди се примењују на интерне ревизоре и на активност интерне ревизије. Сви интерни ревизори полажу рачун за поступање сагласно *Стандардима* у делу који се односи на индивидуалну објективност, стручност и дужну професионалну пажњу и *Стандардима* који се односе на извршавање њихових пословних обавеза. Додатно, извршни руководиоци ревизија полажу рачун за укупну усаглашеност са *Стандардима*.

У случају да закони или прописи забрањују интерним ревизорима или активности интерне ревизије поступање у складу са одређеним деловима *Стандарда*, потребна је усаглашеност са осталим деловима *Стандарда*, као и одговарајућа обелодањивања.

Ако се *Стандарди* користе заједно са захтевима које прописују друга меродавна тела, интерна ревизија у својим извештајима, по потреби, може навести и коришћење других захтева. Уколико интерна ревизија саопштава усаглашеност са *Стандардима* у случајевима где постоје несагласности између *Стандарда* и других захтева, интерни ревизори и активност интерне ревизије морају бити усаглашени

Standards and may conform with the other requirements if such requirements are more restrictive.

The review and development of the *Standards* is an ongoing process. The International Internal Audit Standards Board engages in extensive consultation and discussion before issuing the *Standards*. This includes worldwide solicitation for public comment through the exposure draft process. All exposure drafts are posted on The IIA's website as well as being distributed to all IIA institutes.

Suggestions and comments regarding the *Standards* can be sent to:

The Institute of Internal Auditors

Standards and Guidance

1035 Greenwood Blvd, Suite 401

Lake Mary, FL 32746 USA

E-mail: guidance@theiia.org

Web: www.globaliia.org

са *Стандардима* и могу бити усаглашени и с другим захтевима уколико су они строжи.

Ревидирање и развој *Стандарда* је стални процес. Одбор за Стандарде интерне ревизије одржава свеобухватне консултације и расправу пре објављивања издавања *Стандарда*. Ово укључује прикупљање јавних коментара у процесу јавне расправе. Сви нацрти постављени су на интернет страници Института интерних ревизора и достављају се свим институтима члановима Института интерних ревизора.

Предлози и коментари који се односе на *Стандарде* могу се слати на адресу:

The Institute of Internal Auditors

Standards and Guidance

1035 Greenwood Blvd, Suite 401

Lake Mary, FL 32746, USA

E-mail: guidance@theiia.org

Web: www.globaliia.org

Attribute Standards

Standard 1000 – Purpose, Authority, and Responsibility

The purpose, authority, and responsibility of the internal audit activity must be formally defined in an internal audit charter, consistent with the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework (the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the Standards, and the Definition of Internal Auditing). The chief audit executive must periodically review the internal audit charter and present it to senior management and the board for approval.

Interpretation:

The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization, including the nature of the chief audit executive's functional reporting relationship with the board; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities. Final approval of the internal audit charter resides with the board.

1000.A1 – The nature of assurance services provided to the organization must be defined in the internal audit charter. If assurances are to be provided to parties outside the organization, the nature of these assurances must also be defined in the internal audit charter.

1000.C1 – The nature of consulting services must be defined in the internal audit charter.

Standardi karakteristika

Стандард 1000 – Сврха, овлашћење и одговорност

Сврха, овлашћења и одговорности активности интерне ревизије морају бити формално дефинисани у повељи интерне ревизије у складу с Мисијом интерне ревизије и обавезним елементима Међународног оквира професионалне праксе (Основним принципима за професионалну праксу интерне ревизије, Етичким кодексом, Стандардима и Дефиницијом интерне ревизије). Извршни руководилац ревизије мора периодично да прегледа повељу интерне ревизије и да је подноси вишем руководству и одбору на одобрење.

Тумачење:

Повеља интерне ревизије је формални документ који дефинише сврху, овлашћење и одговорност активности интерне ревизије. Повеља интерне ревизије установљава позицију активности интерне ревизије у организацији, укључујући и природу односа функционалног извештавања одбора, које врши извршни руководилац ревизије. Он даје овлашћење за приступање записима, особљу и средствима од значаја за извршење ревизија и дефинише обухват активности интерне ревизије. Коначно одобрење повеље интерне ревизије у надлежности је одбора.

1000. A1 – Природа услуга уверавања које се обезбеђују организацији мора бити дефинисана у повељи интерне ревизије. Уколико уверавања треба да буду обезбеђена странама изван организације, природа ових уверавања мора, такође, бити дефинисана у повељи интерне ревизије.

1000. C1 – Природа услуга консалтинга мора бити дефинисана у повељи интерне ревизије.

Standard 1010 – Recognizing Mandatory Guidance in the Internal Audit Charter

The mandatory nature of the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the Standards, and the Definition of Internal Auditing must be recognized in the internal audit charter. The chief audit executive should discuss the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework with senior management and the board.

Стандард 1010 – Признавање обавезних смерница у повељи интерне ревизије

Обавезујућа природа Основних принципа за професионалну праксу интерне ревизије, Етичког кодекса, Стандарда и Дефиниције интерне ревизије мора бити препозната у повељи интерне ревизије. Извршни руководилац ревизије с одбором и вишем руководством треба да разговара о Мисији интерне ревизије и обавезним елементима Међународног оквира за професионалну праксу интерне ревизије.

Standard 1100 – Independence and Objectivity

The internal audit activity must be independent, and internal auditors must be objective in performing their work.

Interpretation:

Independence is the freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner. To achieve the degree of independence necessary to effectively carry out the responsibilities of the internal audit activity, the chief audit executive has direct and unrestricted access to senior management and the board. This can be achieved through a dual-reporting relationship. Threats to independence must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

Objectivity is an unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others. Threats to objectivity must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

Стандард 1100 – Независност и објективност

Активност интерне ревизије мора да буде независна, а интерни ревизори морају бити објективни у обављању својих послова.

Тумачење:

Независност је слобода од услова који су претња способности интерне ревизије да на непристрастан начин извршава своје обавезе. Како би се достигао степен независности неопходан за ефективно извршавање обавеза интерне ревизије, извршни руководилац ревизије има директан и неограничен приступ вишем руководству и одбору. Ово се може постићи линијама двоструког извештавања. Претња независности мора бити контролисана на нивоу индивидуалног ревизора, ангажмана, на функционалним и организационим нивоима.

Објективност је непристрастан ментални став који допушта интерним ревизорима да изведу ангажман верујући у производ свог рада, као и у то да нису учињени никакви уступци када је у питању квалитет. Објективност захтева да интерни ревизори не подређују своје мишљење о питањима ревизије мишљењу других. Претњама по објективност мора се управљати на нивоу индивидуалног ревизора, ангажмана, на функционалним и организационим нивоима.

Standard 1110 – Organizational Independence

The chief audit executive must report to a level within the organization that allows the internal audit activity to fulfill its responsibilities. The chief audit executive must confirm to the board, at least annually, the organizational independence of the internal audit activity.

Interpretation:

Organizational independence is effectively achieved when the chief audit executive reports functionally to the board. Examples of functional reporting to the board involve the board:

- *Approving the internal audit charter.*
- *Approving the risk-based internal audit plan.*
- *Approving the internal audit budget and resource plan.*
- *Receiving communications from the chief audit executive on the internal audit activity's performance relative to its plan and other matters.*
- *Approving decisions regarding the appointment and removal of the chief audit executive.*
- *Approving the remuneration of the chief audit executive.*
- *Making appropriate inquiries of management and the chief audit executive to determine whether there are inappropriate scope or resource limitations.*

1110.A1 – The internal audit activity must be free from interference in determining the scope of internal auditing, performing work, and communicating results. The chief audit executive must disclose such interference to the

Стандард 1110 – Организациона независност

Извршни руководилац ревизије мора да извештава онај ниво у организацији који активности интерне ревизије омогућава да испуни своје обавезе. Извршни руководилац ревизије мора, бар једном годишње, да потврди одбору организациону независност активности интерне ревизије.

Тумачење:

Организациона независност ефективно се постиже када извршни руководилац ревизије функционално извештава одбор. Примери функционалног извештавања одбора подразумевају да одбор:

- *Одобрава повељу интерне ревизије.*
- *Одобрава на ризику заснован план интерне ревизије.*
- *Одобрава буџет интерне ревизије и план ресурса.*
- *Прима извештаје извршног руководиоца ревизије о извршењу активности интерне ревизије у односу на план и о другим питањима.*
- *Одобрава одлуке које се тичу постављања и разрешења извршног руководиоца ревизије.*
- *Одобрава накнаду за извршног руководиоца активности интерне ревизије.*
- *Вриши одговарајућа испитивања руководства и извршног руководиоца ревизије како би се утврдило да ли постоји неодговарајуће ограничење обухвата или ресурса.*

1110.A1 - Активност интерне ревизије мора бити слободна од мешања других код одређивања обухвата ревизије, извршења посла и извештавања о резултатима. Извршни руководилац ревизије мора да

board and discuss the implications.

Standard 1111 – Direct Interaction with the Board

The chief audit executive must communicate and interact directly with the board.

Standard 1112 – Chief Audit Executive Roles Beyond Internal Auditing

Where the chief audit executive has or is expected to have roles and/or responsibilities that fall outside of internal auditing, safeguards must be in place to limit impairments to independence or objectivity.

Interpretation:

The chief audit executive may be asked to take on additional roles and responsibilities outside of internal auditing, such as responsibility for compliance or risk management activities. These roles and responsibilities may impair, or appear to impair, the organizational independence of the internal audit activity or the individual objectivity of the internal auditor. Safeguards are those oversight activities, often undertaken by the board, to address these potential impairments, and may include such activities as periodically evaluating reporting lines and responsibilities and developing alternative processes to obtain assurance related to the areas of additional responsibility.

обелодани одбору такво мешање и да разговара о последицама.

Стандард 1111 – Непосредна сарадња с одбором

Извршни руководилац ревизије мора да извештава одбор и да с њим непосредно сарађује.

Стандард 1112 - Улоге извршног руководиоца ревизије изван интерне ревизије

Где извршни руководилац ревизије има или се од њега очекује да има улоге и/или одговорности које не припадају интерној ревизији, ту мора постојати заштита како би се ограничило нарушавање независности или објективности.

Тумачење:

Од извршног руководиоца ревизије може бити тражено да преузме додатне улоге и одговорности које не припадају интерној ревизији, као што су одговорност за активности усклађености или управљања ризиком. Ове улоге и одговорности могу нарушити, или наизглед нарушити, организациону независност активности интерне ревизије или индивидуалну објективност интерног ревизора. Заштитне мере су активности надзора које одбор често предузима како би се позабавио потенцијалним нарушавањима, а могу обухватити активности као што су периодична процена линија извештавања и одговорности, и развијање алтернативних процеса за прибављање уверавања повезаних с областима додатне одговорности.

Standard 1120 – Individual Objectivity

Internal auditors must have an impartial, unbiased attitude and avoid any conflict of interest.

Interpretation:

Conflict of interest is a situation in which an internal auditor, who is in a position of trust, has a competing professional or personal interest. Such competing interests can make it difficult to fulfill his or her duties impartially. A conflict of interest exists even if no unethical or improper act results. A conflict of interest can create an appearance of impropriety that can undermine confidence in the internal auditor, the internal audit activity, and the profession. A conflict of interest could impair an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.

Стандард 1120 – Лична објективност

Интерни ревизори морају имати објективан и непристрасан став и избегавати сваки сукоб интереса.

Тумачење:

Сукоб интереса је ситуација у којој интерни ревизор коме је поклоњено поверење има супротстављени професионални или лични интерес. Такви супротстављени интереси могу отежати интерном ревизору непристрасно испуњавање дужности. Сукоб интереса постоји и ако не резултира неетичким или недоличним чином. Сукоб интереса може створити утисак недоличности, који може умањити поверење у интерног ревизора, активност интерне ревизије и професију. Сукоб интереса може нарушити способност појединца да на објективан начин изврши своје обавезе и одговорности.

Standard 1130 – Impairment to Independence or Objectivity

If independence or objectivity is impaired in fact or appearance, the details of the impairment must be disclosed to appropriate parties. The nature of the disclosure will depend upon the impairment.

Interpretation:

Impairment to organizational independence and individual objectivity may include, but is not limited to, personal conflict of interest; scope limitations; restrictions on access to records, personnel, and properties; and resource limitations, such as funding.

Стандард 1130 – Нарушавање независности и објективности

Уколико је независност или објективност заиста или привидно нарушена, детаљи нарушувања морају бити обелодањени одговарајућим странама. Сам начин обелодањивања зависиће од нарушувања.

Тумачење:

Нарушавање организационе независности и личне објективности може укључивати лични сукоб интереса, ограничење обухвата, ограничење приступа евиденцијама, запосленима и просторијама, као и ограничење ресурса (нпр. финансијских средстава), при чему нарушување није ограничено на наведене примере.

Утврђивање одговарајућих страна којима морају бити обелодањени детаљи о нарушувању независности или објективности зависи од тога шта се, сходно повељи интерне ревизије, очекује од активности интерне ревизије и од одговорности извршног руководиоца ревизије према вишем

The determination of appropriate parties to which the details of an impairment to independence or objectivity must be disclosed is dependent upon the expectations of the internal audit activity's and the chief audit executive's responsibilities to senior management and the board as described in the internal audit charter, as well as the

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

nature of the impairment.

1130.A1 – Internal auditors must refrain from assessing specific operations for which they were previously responsible. Objectivity is presumed to be impaired if an internal auditor provides assurance services for an activity for which the internal auditor had responsibility within the previous year.

1130.A2 – Assurance engagements for functions over which the chief audit executive has responsibility must be overseen by a party outside the internal audit activity.

1130.A3 – The internal audit activity may provide assurance services where it had previously performed consulting services, provided the nature of the consulting did not impair objectivity and provided individual objectivity is managed when assigning resources to the engagement.

1130.C1 – Internal auditors may provide consulting services relating to operations for which they had previous responsibilities.

1130.C2 – If internal auditors have potential impairments to independence or objectivity relating to proposed consulting services, disclosure must be made to the engagement client prior to accepting the engagement.

руководству и одбору, као и од природе нарушавања.

1130.A1 – Интерни ревизори морају да се уздрже од оцењивања специфичних послова за које су претходно били одговорни. Сматра се да је објективност нарушена уколико интерни ревизор пружа услуге уверавања за активност за коју је сам био одговоран у току претходне године.

1130.A2 – Ангажмане уверавања за функције за које је био одговоран извршни руководилац ревизије мора надзирати неко ко је изван активности интерне ревизије.

1130.A3 – Интерна ревизија може пружати услуге уверавања тамо где је претходно извршила консалтинг услуге, уз услов да природа консалтинг услуга није нарушила објективност и уз услов да се управља личном објективношћу када се ангажману додељују ресурси.

1130.C1 – Интерни ревизори могу пружати услуге консалтинга у вези с пословима за које су претходно били одговорни.

1130.C2 – Уколико постоји могућност нарушувања независности или објективности интерног ревизора у вези с предложеним услугама консалтинга, исто се мора обелоданити клијенту пре прихваташа ангажмана.

Standard 1200 – Proficiency and Due Professional Care

Engagements must be performed with proficiency and due professional care.

Стандард 1200 – Стручност и дужна професионална пажња

Ангажмани морају бити обављени стручно и уз дужну професионалну пажњу.

Standard 1210 – Proficiency

Internal auditors must possess the knowledge, skills, and other competencies needed to perform their individual

Стандард 1210 – Стручност

Интерни ревизори морају поседовати знање, вештине и друге способности потребне за извршавање њихове

responsibilities. The internal audit activity collectively must possess or obtain the knowledge, skills, and other competencies needed to perform its responsibilities.

Interpretation:

Proficiency is a collective term that refers to the knowledge, skills, and other competencies required of internal auditors to effectively carry out their professional responsibilities. It encompasses consideration of current activities, trends, and emerging issues, to enable relevant advice and recommendations. Internal auditors are encouraged to demonstrate their proficiency by obtaining appropriate professional certifications and qualifications, such as the Certified Internal Auditor designation and other designations offered by The Institute of Internal Auditors and other appropriate professional organizations.

1210.A1 – The chief audit executive must obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

1210.A2 – Internal auditors must have sufficient knowledge to evaluate the risk of fraud and the manner in which it is managed by the organization, but are not expected to have the expertise of a person whose primary responsibility is detecting and investigating fraud.

1210.A3 – Internal auditors must have sufficient knowledge of key information technology risks and controls and available technology-based audit techniques to perform their assigned work. However, not all internal auditors are expected to have the expertise of an internal auditor whose primary responsibility is information technology auditing.

појединачне одговорности. Активност интерне ревизије мора колективно поседовати или прибавити знања, вештине и друге способности потребне за извршавање њених дужности.

Тумачење:

Стручност као термин односи се на колективна знања, вештине и друге способности захтеване од интерних ревизора, које су им потребне за ефективно извршавање њихових професионалних обавеза. Она обухвата разматрање текућих активности, трендова и нових питања, у циљу обезбеђивања релевантног савета и препорука. Интерни ревизори се охрабрују да потврде своју стручност кроз стицање одговарајућих професионалних сертификата и квалификација, као што је звање Сертификован интерни ревизор (CIA), и других звања која додељују Институт интерних ревизора и остале одговарајуће стручковне организације.

1210.A1 - Извршни руководилац ревизије мора да прибави стручно мишљење и помоћ уколико интерни ревизори немају знање, вештине или друге способности потребне за обављање целокупног ангажмана или његовог дела.

1210.A2 - Интерни ревизори морају поседоватиовољно знања да оцене ризик од превара и начин на који организација управља тим ризиком, али се од њих не очекује да имају ниво стручности као лице чија је примарна одговорност откривање и истраживање превара

1210.A3 – Интерни ревизори морају поседоватиовољно знања о кључним информационо-технолошким ризицима и расположивим ревизорским техникама заснованим на технологији, како би извршили послове који су им додељени. Ипак, не очекује се од свих интерних ревизора да имају исти ниво стручности као интерни ревизор чија је примарна дужност ревизија информационе технологије.

1210.C1 – The chief audit executive must decline the consulting engagement or obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

Standard 1220 – Due Professional Care

Internal auditors must apply the care and skill expected of a reasonably prudent and competent internal auditor. Due professional care does not imply infallibility.

1220.A1 – Internal auditors must exercise due professional care by considering the:

- Extent of work needed to achieve the engagement's objectives.
- Relative complexity, materiality, or significance of matters to which assurance procedures are applied.
- Adequacy and effectiveness of governance, risk management, and control processes.
- Probability of significant errors, fraud, or noncompliance.
- Cost of assurance in relation to potential benefits.

1220.A2 – In exercising due professional care internal auditors must consider the use of technology-based audit and other data analysis techniques.

1220.A3 – Internal auditors must be alert to the significant risks that might affect objectives, operations,

1210.Ц1 – Извршни руководилац ревизије мора да одбије консалтинг ангажман или да прибави стручно мишљење и помоћ уколико интерни ревизори немају знање, вештине или друге способности потребне за обављање целокупног ангажмана или његовог дела.

Стандард 1220 – Дужна професионална пажња

Интерни ревизори морају обраћати пажњу и примењивати вештине које се очекују од разумно опрезног и стручног интерног ревизора. Дужна професионална пажња не подразумева непогрешивост.

1220.A1 – Интерни ревизори морају практиковати дужну професионалну пажњу тако што ће размотрити:

- Обим посла потребан за остварење циљева ангажмана.
- Релативну сложеност, материјалност или значај питања на која се примењују процедуре уверавања.
- Адекватност и ефективност процеса корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса.
- Вероватноћу значајних грешака, превара или неусклађености.
- Трошкове уверавања у односу на потенцијалне користи.

1220.A2 – При практиковању дужне професионалне пажње, интерни ревизори морају да размотре коришћење на технологији заснованих ревизорских техника и других техника за анализу података.

1220.A3 – Интерни ревизори морају бити спремни да препознају значајне ризике који могу утицати на

or resources. However, assurance procedures alone, even when performed with due professional care, do not guarantee that all significant risks will be identified.

1220.C1 – Internal auditors must exercise due professional care during a consulting engagement by considering the:

- Needs and expectations of clients, including the nature, timing, and communication of engagement results.
- Relative complexity and extent of work needed to achieve the engagement's objectives.
- Cost of the consulting engagement in relation to potential benefits.

Standard 1230 – Continuing Professional Development

Internal auditors must enhance their knowledge, skills, and other competencies through continuing professional development.

Standard 1300 – Quality Assurance and Improvement Program

The chief audit executive must develop and maintain a quality assurance and improvement program that covers all aspects of the internal audit activity.

Interpretation:

A quality assurance and improvement program is designed to enable an evaluation of the internal audit activity's conformance with the Standards and an evaluation of whether internal auditors apply the Code of Ethics. The program also assesses the efficiency and

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

© 2016 Институт интерних ревизора

циљеве, пословање или ресурсе. Ипак, ревизорске процедуре саме по себи, чак иако су применјене с дужном професионалном пажњом, не дају гаранцију да ће сви значајни ризици бити идентификовани.

1220.Ц1 – Интерни ревизори морају с дужном професионалном пажњом обављати консалтинг ангажмане тако што ће размотрити:

- Потребе и очекивања корисника, укључујући природу, време и начин саопштавања резултата ангажмана.
- Релативну сложеност и потребан обим послана за остварење циљева ангажмана.
- Трошкове консалтинг ангажмана у односу на потенцијалне користи.

Стандард 1230 – Континуирано професионално усавршавање

Интерни ревизори дужни су да унапређују своје знање, вештине и остале способности кроз континуирано професионално усавршавање.

Стандард 1300 – Програм обезбеђења и унапређења квалитета

Извршни руководилац ревизије мора да развије и одржава програм обезбеђења и унапређења квалитета који покрива све аспекте активности интерне ревизије.

Тумачење:

Програм обезбеђења и унапређења квалитета осмишљен је како би омогућио процену усаглашености активности интерне ревизије са Стандардима и процену примене Етичког кодекса од стране интерних ревизора. Програмом се, такође,

effectiveness of the internal audit activity and identifies opportunities for improvement. The chief audit executive should encourage board oversight in the quality assurance and improvement program.

процењује ефективност и ефикасност активности интерне ревизије и идентификују могућности за њено унапређење. Изврши руководилац ревизије треба да подстакне одбор у спровођењу надзора над програмом обезбеђења и унапређења квалитета.

Standard 1310 – Requirements of the Quality Assurance and Improvement Program

The quality assurance and improvement program must include both internal and external assessments.

Standard 1311 – Internal Assessments

Internal assessments must include:

- Ongoing monitoring of the performance of the internal audit activity.
- Periodic self-assessments or assessments by other persons within the organization with sufficient knowledge of internal audit practices.

Interpretation:

Ongoing monitoring is an integral part of the day-to-day supervision, review, and measurement of the internal audit activity. Ongoing monitoring is incorporated into the routine policies and practices used to manage the internal audit activity and uses processes, tools, and information considered necessary to evaluate conformance with the Code of Ethics and the Standards.

Periodic assessments are conducted to evaluate conformance with the Code of Ethics and the Standards.

Sufficient knowledge of internal audit practices requires at least an understanding of all elements of the International Professional Practices Framework.

Стандард 1310 – Захтеви програма обезбеђења и унапређења квалитета

Програм обезбеђења и унапређења квалитета мора да садржи интерне и екстерне оцене.

Стандард 1311 – Интерна оцењивања

Интерна оцењивања морају укључити:

- Стални надзор учинка активности интерне ревизије.
- Периодична самооценења или оцењивања која врше друга лица из организације, која имајуовољно познавање праксе интерне ревизије.

Тумачење:

Стални надзор је саставни део свакодневног надзора, прегледа и мерења активности интерне ревизије.

Стални надзор је инкорпориран у редовне политике и праксе које се користе за управљање активношћу интерне ревизије, а користи процесе, алате и информације које се сматрају неопходним за оцену усклађености са Етичким кодексом и Стандардима.

Периодична оцењивања обављају се ради процене усаглашености са Етичким кодексом и Стандардима.

Довољно познавање праксе интерне ревизије као минимум претпоставља разумевање свих елемената Међународног оквира професионалне праксе.

Standard 1312 – External Assessments

External assessments must be conducted at least once every five years by a qualified, independent assessor or assessment team from outside the organization. The chief audit executive must discuss with the board:

- The form and frequency of external assessment.
- The qualifications and independence of the external assessor or assessment team, including any potential conflict of interest.

Interpretation:

External assessments may be accomplished through a full external assessment, or a selfassessment with independent external validation. The external assessor must conclude as to conformance with the Code of Ethics and the Standards; the external assessment may also include operational or strategic comments.

A qualified assessor or assessment team demonstrates competence in two areas: the professional practice of internal auditing and the external assessment process. Competence can be demonstrated through a mixture of experience and theoretical learning. Experience gained in organizations of similar size, complexity, sector or industry, and technical issues is more valuable than less relevant experience. In the case of an assessment team, not all members of the team need to have all the competencies; it is the team as a whole that is qualified. The chief audit executive uses professional judgment when assessing whether an assessor or assessment team demonstrates sufficient competence to be qualified.

An independent assessor or assessment team means not having either an actual or a perceived conflict of interest and not being a part of, or under the control of, the organization to which the internal audit activity belongs.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Стандард 1312 – Екстерна оцењивања

Екстерна оцењивања морају бити спроведена бар једном у пет година од стране квалификованог, независног оценитеља или тима оценитеља који су ван организације. Извршни руководилац ревизије мора да размотри с одбором:

- Форму и учесталост екстерног оцењивања;
- Квалификације и независност екстерног оценитеља или тима оценитеља, укључујући и сваки потенцијални сукоб интереса.

Тумачење:

Екстерна оцењивања могу бити извршена путем пуне екстерне оцене или самооценењивања с независном екстерном потврдом. Екстерни оценитељ мора донети закључак о усаглашености с Етичким кодексом и Стандардима. Екстерна оцењивања могу укључити и коментаре о оперативним или стратешким питањима.

Квалификујени оценитељ, или тим оценитеља, демонстрира компетентност у две области: професионалној пракси интерне ревизије и процесу екстерног оцењивања. Компетентност може бити демонстрирана кроз комбинацију искуства и теоретских знања. Искуство стечено у организацијама сличне величине, комплексности, истог сектора или делатности и техничких питања, од већег је значаја него другог, мање релевантно, искуство. Кад је реч о тиму оценитеља, не морају сви чланови тима понаособ имати све компетенције, већ је тим као целина тај који се сматра квалификујеним. Извршни руководилац ревизије примењује професионално расуђивање приликом одлучивања у вези с питањем да ли оценитељ или тим оценитеља демонстрирају довољне компетенције да би били квалификујени.

Подразумева се да код независног оценитеља или тима оценитеља не сме постојати стваран или привидан сукоб интереса, да они не припадају организацији којој припада активност интерне

The chief audit executive should encourage board oversight in the external assessment to reduce perceived or potential conflicts of interest.

ревизије, то јест да их она не контролише Извршни руководилац ревизије треба да подстакне учешће одбора у програму обезбеђења и унапређења квалитета како би умањио привидни или потенцијални сукоб интереса.

Standard 1320 – Reporting on the Quality Assurance and Improvement Program

The chief audit executive must communicate the results of the quality assurance and improvement program to senior management and the board. Disclosure should include:

- The scope and frequency of both the internal and external assessments.
- The qualifications and independence of the assessor(s) or assessment team, including potential conflicts of interest.
- Conclusions of assessors.
- Corrective action plans.

Interpretation:

The form, content, and frequency of communicating the results of the quality assurance and improvement program is established through discussions with senior management and the board and considers the responsibilities of the internal audit activity and chief audit executive as contained in the internal audit charter. To demonstrate conformance with the Code of Ethics and the Standards, the results of external and periodic internal assessments are communicated upon completion of such assessments, and the results of ongoing monitoring are communicated at least annually. The results include the assessor's or assessment team's evaluation with respect to the degree of conformance.

Стандард 1320 – Извештавање о Програму обезбеђења и унапређења квалитета

Извршни руководилац ревизије мора да саопши резултате програма обезбеђења и унапређења квалитета вишем руководству и одбору.

Обелодањивање би требало да укључи:

- Обухват и учсталост интерних и екстерних оцењивања.
- Квалификације и независност оценитеља или тима оценитеља, укључујући и потенцијални сукоб интереса.
- Закључке оценитеља.
- Корективне планове активности.

Тумачење:

Форма, садржина и динамика саопштавања резултата програма обезбеђења и унапређења квалитета установљавају се у разговорима с вишим руководством и одбором, при чему се узимају у обзир одговорности активности интерне ревизије и извршног руководиоца ревизије, које су садржане у повељи интерне ревизије. Како би се потврдила усаглашеност са Етичким кодексом и Стандардима, резултати екстерних и периодичних интерних процена саопштавају се након завршетка тих процена, а резултати сталног надзора бар једном годишње. Резултати укључују процену оцењивача или тима оцењивача о степену усаглашености.

Standard 1321 – Use of “Conforms with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing”

Indicating that the internal audit activity conforms with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing* is appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.

Interpretation:

The internal audit activity conforms with the Code of Ethics and the Standards when it achieves the outcomes described therein. The results of the quality assurance and improvement program include the results of both internal and external assessments. All internal audit activities will have the results of internal assessments. Internal audit activities in existence for at least five years will also have the results of external assessments.

Стандард 1321 – Употреба навода „У складу с Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије“

Истицање да је активност интерне ревизије усклађена с *Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије* прикладно је само уколико такву тврђњу подржавају резултати програма обезбеђења и унапређења квалитета.

Тумачење:

Активност интерне ревизије усклађена је с Етичким кодексом и Стандардима када постиже резултате који су описани у тим смерницама. Резултати програма обезбеђења и унапређења квалитета укључују и резултате интерног и резултате екстерног оцењивања квалитета. Све активности интерне ревизије имаће резултате интерног оцењивања квалитета. Активности интерне ревизије које постоје најмање пет година имаће и резултате екстерног оцењивања квалитета.

Standard 1322 – Disclosure of Nonconformance

When nonconformance with the Code of Ethics or the Standards impacts the overall scope or operation of the internal audit activity, the chief audit executive must disclose the nonconformance and the impact to senior management and the board.

Performance Standards

Standard 2000 – Managing the Internal Audit Activity

The chief audit executive must effectively manage the internal audit activity to ensure it adds value to the organization.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Стандард 1322 – Обелодањивање неусаглашености

Када неусаглашеност с Етичким кодексом и Стандардима утиче на целокупан делокруг или функционисање активности интерне ревизије, извршни руководилац ревизије дужан је да обелодани неусаглашеност и њен ефекат вишем руководству и одбору.

Standardi izvršenja

Стандард 2000 – Управљање активношћу интерне ревизије

Како би осигурао додавање вредности организацији, извршни руководилац ревизије мора ефективно да управља активношћу интерне ревизије.

Interpretation:

The internal audit activity is effectively managed when:

- It achieves the purpose and responsibility included in the internal audit charter.
- It conforms with the Standards.
- Its individual members conform with the Code of Ethics and the Standards.
- It considers trends and emerging issues that could impact the organization.

The internal audit activity adds value to the organization and its stakeholders when it considers strategies, objectives, and risks; strives to offer ways to enhance governance, risk management and control processes; and objectively provides relevant assurance.

Тумачење:

Активношћу интерне ревизије управља се ефективно:

- Када она остварује сврху и испуњава одговорности које су дефинисане повељом интерне ревизије.
- Када је усклађена са Стандардима.
- Када су с Етичким кодексом и Стандардима усаглашени њени појединачни чланови.
- Када разматра трендове и нова питања која могу утицати на организацију.

Активност интерне ревизије додаје вредност организацији (и њеним интересним странама) када разматра стратегије, циљеве и ризике; тежи да понуди начине за унапређење корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса; и када објективно обезбеђује релевантно уверавање.

Standard 2010 – Planning

The chief audit executive must establish a risk-based plan to determine the priorities of the internal audit activity, consistent with the organization's goals.

Interpretation:

To develop the risk-based plan, the chief audit executive consults with senior management and the board and obtains an understanding of the organization's strategies, key business objectives, associated risks, and risk management processes. The chief audit executive must review and adjust the plan, as necessary, in response to changes in the organization's business, risks, operations, programs, systems, and controls.

2010.A1 – The internal audit activity's plan of

Стандард 2010 – Планирање

Извршни руководилац ревизије мора да установи план заснован на оцени ризика како би одредио приоритет активности интерне ревизије који су у складу с циљевима организације.

Тумачење:

Да би развио на ризику заснован план, извршни руководилац ревизије консултује се с вишим руководством и одбором у циљу разумевања стратегије организације, кључних пословних циљева, повезаних ризика и процеса управљања ризиком. Извршни руководилац ревизије мора да прегледа и прилагођава план у одговору на промене у пословању организације, промене ризика, операција, програма, система и контрола.

2010.A1 – План ангажмана активности интерне

engagements must be based on a documented risk assessment, undertaken at least annually. The input of senior management and the board must be considered in this process.

2010.A2 – The chief audit executive must identify and consider the expectations of senior management, the board, and other stakeholders for internal audit opinions and other conclusions.

2010.C1 – The chief audit executive should consider accepting proposed consulting engagements based on the engagement's potential to improve management of risks, add value, and improve the organization's operations. Accepted engagements must be included in the plan.

ревизије мора бити заснован на документованој процени ризика, која се врши бар једном годишње. У овом процесу мора се узети у обзир мишљење вишег руководства и одбора.

2010.A2 – Извршни руководилац ревизије мора да идентификује и размотри очекивања вишег руководства, одбора и других интересних страна у погледу мишљења и других закључака интерне ревизије.

2010.C1 – Извршни руководилац ревизије треба да размотре прихватавање предложених консалтинг ангажмана на основу потенцијалног доприноса тих ангажмана унапређењу управљања ризицима, додавању вредности и унапређењу пословања организације. Прихваћени ангажмани морају да буду укључени у план.

Standard 2020 – Communication and Approval

The chief audit executive must communicate the internal audit activity's plans and resource requirements, including significant interim changes, to senior management and the board for review and approval. The chief audit executive must also communicate the impact of resource limitations.

Стандард 2020 – Саопштавање и одобравање

Извршни руководилац ревизије мора да достави вишем руководству и одбору на разматрање и одобрење план активности интерне ревизије и план потреба за ресурсима, укључујући и све значајне промене. Извршни руководилац ревизије, такође, мора да извести о ефектима ограничења ресурса.

Standard 2030 – Resource Management

The chief audit executive must ensure that internal audit resources are appropriate, sufficient, and effectively deployed to achieve the approved plan.

Стандард 2030 – Управљање ресурсима

Извршни руководилац ревизије мора да обезбеди да ресурси интерне ревизије буду одговарајући, довољни и ефективно коришћени на остварењу одобреног плана.

Interpretation:

Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the plan. Sufficient

Тумачење:

Термин „одговарајући ресурси“ односи се на скуп знања, вештина и других способности неопходних за

Ревидирано: Октобар 2016.

22

У примени: Јануар 2017.

© 2016 Институт интерних ревизора

refers to the quantity of resources needed to accomplish the plan. Resources are effectively deployed when they are used in a way that optimizes the achievement of the approved plan.

реализацију плана. Термин „довољни ресурси“ односи се на квантитет ресурса неопходних за реализацију плана. Ресурси се ефективно користе онда када се њиховом употребом оптимизује остварење одобреног плана.

Standard 2040 – Policies and Procedures

The chief audit executive must establish policies and procedures to guide the internal audit activity.

Interpretation:

The form and content of policies and procedures are dependent upon the size and structure of the internal audit activity and the complexity of its work.

Стандард 2040 – Политике и процедуре

Извршни руководилац ревизије мора да установи политике и процедуре за усмеравање активности интерне ревизије.

Тумачење:

Форма и садржина политика и процедуре зависе од величине и структуре активности интерне ревизије и сложености њеног рада.

Standard 2050 – Coordination and Reliance

The chief audit executive should share information, coordinate activities, and consider relying upon the work of other internal and external assurance and consulting service providers to ensure proper coverage and minimize duplication of efforts.

Interpretation:

In coordinating activities, the chief audit executive may rely on the work of other assurance and consulting service providers. A consistent process for the basis of reliance should be established, and the chief audit executive should consider the competency, objectivity, and due professional care of the assurance and consulting service providers. The chief audit executive should also have a clear understanding of the scope, objectives, and results of the work performed by other providers of assurance and consulting services. Where reliance is placed on the work of others, the chief audit executive is still accountable and responsible for ensuring adequate support for conclusions and opinions reached by the internal audit activity.

Стандард 2050 – Координација и ослањање

Извршни руководилац ревизије треба да разменјује информације, координира активности и разматра ослањање на рад осталих интерних и екстерних пружалаца услуга уверавања и консалтинга како би се обезбедила адекватна покривеност, а дуплирање послова свело на минимум.

Тумачење:

У координацији активности, извршни руководилац ревизије може се ослањати на рад других пружалаца услуга уверавања и консалтинга. Доследан процес треба да буде успостављен као основ ослањања, а извршни руководилац ревизије треба да размотри компетенције, објективност и дужну професионалну пажњу пружалаца услуга уверавања и консалтинга. Извршни руководилац ревизије треба да има и јасно разумевање обухвата, циљева и резултата рада који су извршили други пружаоци услуга уверавања и консалтинга. Тамо где се ослања на рад других, извршни руководилац ревизије је и даље одговоран и положе рачун за обезбеђивање одговарајуће подршке за закључке и мишљења до којих је дошла активност интерне ревизије.

Standard 2060 – Reporting to Senior Management and the Board

The chief audit executive must report periodically to senior management and the board on the internal audit activity's purpose, authority, responsibility, and performance relative to its plan and on its conformance with the Code of Ethics and the Standards. Reporting must also include significant risk and control issues, including fraud risks, governance issues, and other matters that require the attention of senior management and/or the board.

Interpretation:

The frequency and content of reporting are determined collaboratively by the chief audit executive, senior management, and the board. The frequency and content of reporting depends on the importance of the information to be communicated and the urgency of the related actions to be taken by senior management and/or the board. The chief audit executive's reporting and communication to senior management and the board must include information about:

- *The audit charter.*
- *Independence of the internal audit activity.*
- *The audit plan and progress against the plan.*
- *Resource requirements.*
- *Results of audit activities.*
- *Conformance with the Code of Ethics and the Standards, and action plans to address any significant conformance issues.*

Стандард 2060 – Извештавање вишег руководства и одбора

Извршни руководилац ревизије мора периодично да извештава више руководство и одбор о сврси, овлашћењу и одговорности активности интерне ревизије, као и о извршењу у односу на план, и о њеној усаглашености с Етичким кодексом и Стандардима. Уз наведено, извештавање мора да укључи и питања о значајним ризицима и проблемима у контролама, укључујући и ризике од превара, питања корпоративног управљања и друга питања која захтевају пажњу руководства и/или одбора.

Тумачење:

Динамика и садржај извештаја утврђују се кроз заједнички рад извршног руководиоца ревизије, вишег руководства и одбора. Участалост и садржина извештавања зависе од важности информација које треба саопштити и од хитности повезаних активности које треба да предузме више руководство или/и одбор. Комуникација с вишим руководством и одбором и извештавање од стране извршног руководиоца ревизије морају укључивати информације о:

- *Повељи интерне ревизије.*
- *Независности активности интерне ревизије.*
- *Плану ревизије и напретку у односу на план.*
- *Захтевима за ресурсима.*
- *Резултатима активности ревизије.*
- *Усаглашености с Етичким кодексом и Стандардима и плановима активности за разрешавање ма ког значајног питања које се тиче усаглашености.*

- *Management's response to risk that, in the chief audit executive's judgment, may be unacceptable to the organization.*
- *Одговорима руководства на ризике који, према мишљењу извршног руководиоца ревизије, могу бити неприхватљиви за организацију.*

These and other chief audit executive communication requirements are referenced throughout the Standards.

Ови и други захтеви за извршног руководиоца интерне ревизије распоређени су по Стандардима.

Standard 2070 – External Service Provider and Organizational Responsibility for Internal Auditing

When an external service provider serves as the internal audit activity, the provider must make the organization aware that the organization has the responsibility for maintaining an effective internal audit activity.

Interpretation:

This responsibility is demonstrated through the quality assurance and improvement program which assesses conformance with the Code of Ethics and the Standards.

Стандард 2070 – Екстерни пружалац услуга и организациона одговорност за интерну ревизију

У случају када услуге интерне ревизије врши екстерни пружалац услуга, он организацији мора јасно ставити до знања да она има одговорност за одржавање ефективне активности интерне ревизије.

Тумачење:

Ова одговорност демонстрира се кроз програм обезбеђења и унапређења квалитета који оцењује усклађеност с Етичким кодексом и Стандардима.

Standard 2100 – Nature of Work

The internal audit activity must evaluate and contribute to the improvement of the organization's governance, risk management, and control processes using a systematic, disciplined, and risk-based approach. Internal audit credibility and value are enhanced when auditors are proactive and their evaluations offer new insights and consider future impact.

Стандард 2100 – Природа послова

Активност интерне ревизије мора да вреднује и доприноси унапређењу корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса организације, систематичним, дисциплинованим приступом који је заснован на ризику. Углед и вредност интерне ревизије расту када су ревизори проактивни и када њихове процене нуде нове погледе и разматрају будуће утицаје.

Standard 2110 – Governance

The internal audit activity must assess and make appropriate recommendations to improve the organization's governance processes for:

Стандард 2110 – Корпоративно управљање

Активност интерне ревизије мора да оцењује и даје одговарајуће препоруке за побољшање процеса корпоративног управљања организације за:

- Making strategic and operational decisions.
  - Overseeing risk management and control.
  - Promoting appropriate ethics and values within the organization.
  - Ensuring effective organizational performance management and accountability.
  - Communicating risk and control information to appropriate areas of the organization.
  - Coordinating the activities of, and communicating information among, the board, external and internal auditors, other assurance providers, and management.
- Креирање стратешких и оперативних одлука.
  - Надгледање управљања ризиком и контрола.
  - Промовисање одговарајуће етике и вредности у организацији.
  - Обезбеђење ефективног управљања пословањем у организацији и полагање рачуна.
  - Саопштавање информација о ризицима и контроли одговарајућим деловима организације.
  - Координацију активности и размену информација између одбора, екстерних и интерних ревизора, других пружалаца услуга уверавања и руководства.

2110.A1 – The internal audit activity must evaluate the design, implementation, and effectiveness of the organization's ethics-related objectives, programs, and activities.

2110.A2 – The internal audit activity must assess whether the information technology governance of the organization supports the organization's strategies and objectives.

2110.A1 – Активност интерне ревизије мора да оцени дизајн, примену и ефективност циљева, програма и активности повезаних са етиком.

2110. A2 – Активност интерне ревизије мора да оцени да ли управљање информационом технологијом у организацији подржава стратегије и циљеве организације.

Standard 2120 – Risk Management

The internal audit activity must evaluate the effectiveness and contribute to the improvement of risk management processes.

Interpretation:

Determining whether risk management processes are effective is a judgment resulting from the internal auditor's assessment that:

- *Organizational objectives support and align with the organization's mission.*
- *Significant risks are identified and assessed.*

Стандард 2120 – Управљање ризиком

Активност интерне ревизије мора да процењује ефективност и да доприноси унапређењу процеса управљања ризиком.

Тумачење:

Одредити да ли је процес управљања ризиком ефективан подразумева просуђивање које је произтекло из оцене интерног ревизора:

- *Да циљеви организације подржавају мисију организације и усклађени су са њом.*
- *Да су значајни ризици идентификовани и оцењени.*

- Appropriate risk responses are selected that align risks with the organization's risk appetite
- Relevant risk information is captured and communicated in a timely manner across the organization, enabling staff, management, and the board to carry out their responsibilities.

The internal audit activity may gather the information to support this assessment during multiple engagements. The results of these engagements, when viewed together, provide an understanding of the organization's risk management processes and their effectiveness. Risk management processes are monitored through ongoing management activities, separate evaluations, or both.

2120.A1 – The internal audit activity must evaluate risk exposures relating to the organization's governance, operations, and information systems regarding the:

- Achievement of the organization's strategic objectives.
- Reliability and integrity of financial and operational information.
- Effectiveness and efficiency of operations and programs.
- Safeguarding of assets.
- Compliance with laws, regulations, policies, procedures, and contracts.

2120.A2 – The internal audit activity must evaluate the potential for the occurrence of fraud and how the organization manages fraud risk.

- да су одговарајући одговори на ризике одабрани у складу са организационом склоношћу ка ризику.
- да су релевантне информације о ризику забележене и правовремено саопштене организацији, што омогућава запосленима, руководству и одбору да извршавају своје обавезе.

Активност интерне ревизије може прикупити информације како би поткрепила оцењивање вршено кроз вишеструке ангажмане. Резултати ових ангажмана, када се посматрају заједно, обезбеђују разумевање процеса управљања ризиком у организацији и њихову ефективност. Процес управљања ризиком се надгледа или у оквиру текућих активности руководства или кроз посебне процене, или на оба начина.

2120. A1 – Активност интерне ревизије мора да оцењује изложеност ризику који је повезан с корпоративним управљањем, пословањем и информационим системима, а у вези са:

- Достицањем стратешких циљева организације.
- Поузданошћу и интегритетом финансијских и оперативних информација.
- Ефикасношћу и ефективношћу операција и програма.
- Заштитом имовине.
- Усклађеношћу са законима, прописима, политикама, процедурима и уговорима.

2120. A2 – Активност интерне ревизије мора да процени потенцијал за настанак превара и начин на који се у организацији управља ризиком од превара.

2120.C1 – During consulting engagements, internal auditors must address risk consistent with the engagement's objectives and be alert to the existence of other significant risks.

2120.C2 – Internal auditors must incorporate knowledge of risks gained from consulting engagements into their evaluation of the organization's risk management processes.

2120.C3 – When assisting management in establishing or improving risk management processes, internal auditors must refrain from assuming any management responsibility by actually managing risks.

2120.I1 – Током консалтинг ангажмана, интерни ревизори морају да се баве ризицима који су у складу с циљевима ангажмана и да буду спремни да уоче постојање других значајних ризика.

2120.I2 – Интерни ревизори морају да инкорпорирају сазнања о ризицима, стечена током консалтинг ангажмана, у своју процену процеса управљања ризиком у организацији.

2120.I3 – Када помажу руководству у успостављању или унапређењу процеса управљања ризиком, интерни ревизори морају да се уздрже од преузимања било какве руководеће одговорности за управљање ризиком.

Standard 2130 – Control

The internal audit activity must assist the organization in maintaining effective controls by evaluating their effectiveness and efficiency and by promoting continuous improvement.

2130.A1 – The internal audit activity must evaluate the adequacy and effectiveness of controls in responding to risks within the organization's governance, operations, and information systems regarding the:

- Achievement of the organization's strategic objectives.
- Reliability and integrity of financial and operational information.
- Effectiveness and efficiency of operations and programs.
- Safeguarding of assets.
- Compliance with laws, regulations, policies, procedures, and contracts.

Стандард 2130 – Контрола

Активност интерне ревизије мора да помаже организацији у одржавању ефективности контрола тако што процењује њихову ефективност и ефикасност и промовише њихово стално унапређивање.

2130.A1 – Активност интерне ревизије мора да оцени адекватност и ефективност контрола у организацији у погледу одговора на ризике у корпоративном управљању, пословању и информационим системима, а у вези са:

- Достицањем стратешких циљева организације;
- Поузданошћу и интегритетом финансијских и оперативних информација;
- Ефикасношћу и ефективношћу операција и програма;
- Заштитом имовине;
- Усклађеношћу са законима, прописима, политикама, процедурима и уговорима.

2130.C1 – Internal auditors must incorporate knowledge of controls gained from consulting engagements into evaluation of the organization’s control processes.

2130.Ц1 – Интерни ревизори морају у процену контролних процеса организације да укључе сазнања о контролама која су стечена током консалтинг ангажмана.

Standard 2200 – Engagement Planning

Internal auditors must develop and document a plan for each engagement, including the engagement’s objectives, scope, timing, and resource allocations. The plan must consider the organization’s strategies, objectives, and risks relevant to the engagement.

Standard 2201 – Planning Considerations

In planning the engagement, internal auditors must consider:

- The strategies and objectives of the activity being reviewed and the means by which the activity controls its performance.
- The significant risks to the activity’s objectives, resources, and operations and the means by which the potential impact of risk is kept to an acceptable level.
- The adequacy and effectiveness of the activity’s governance, risk management, and control processes compared to a relevant framework or model.
- The opportunities for making significant improvements to the activity’s governance, risk management, and control processes.

2201.A1 – When planning an engagement for parties outside the organization, internal auditors must establish a written understanding with them about objectives, scope,

Стандард 2200 – Планирање ангажмана

Интерни ревизори морају да израде и документују план за сваки ангажман, укључујући циљеве тог ангажмана, обухват, распоред времена и алокацију ресурса. План мора да узме у обзир стратегије, циљеве и ризике организације који су од значаја за ангажман.

Стандард 2201 – Разматрања током планирања

Приликом планирања ангажмана, интерни ревизори морају да размотре:

- Стратегије и циљеве активности која се прегледа и средства којима активност контролише своје извршење.
- Значајне ризике по циљеве, ресурсе и операције активности, као и средства помоћу којих се потенцијални ефекат ризика одржава на прихватљивом нивоу.
- Адекватност и ефективност процеса управљања активностима, управљања ризицима и контролних процеса у односу на релевантни оквир или модел.
- Прилике за значајна унапређења у управљању активностима, управљању ризицима и процесима контроле.

2201.A1 – Када планирају ангажмане за стране изван организације, интерни ревизори морају с њима да сачине писани споразум о циљевима, обухвату,

respective responsibilities, and other expectations, including restrictions on distribution of the results of the engagement and access to engagement records.

2201.C1 – Internal auditors must establish an understanding with consulting engagement clients about objectives, scope, respective responsibilities, and other client expectations. For significant engagements, this understanding must be documented.

Standard 2210 – Engagement Objectives

Objectives must be established for each engagement.

2210.A1 – Internal auditors must conduct a preliminary assessment of the risks relevant to the activity under review. Engagement objectives must reflect the results of this assessment.

2210.A2 – Internal auditors must consider the probability of significant errors, fraud, noncompliance, and other exposures when developing the engagement objectives.

2210.A3 – Adequate criteria are needed to evaluate governance, risk management, and controls. Internal auditors must ascertain the extent to which management and/or the board has established adequate criteria to determine whether objectives and goals have been accomplished. If adequate, internal auditors must use such criteria in their evaluation. If inadequate, internal auditors must identify appropriate evaluation criteria through discussion with management and/or the board.

Interpretation:

Types of criteria may include:

- Internal (e.g., policies and procedures of the

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

одговорностима и осталим очекивањима, укључујући и ограничења саопштавања резултата ангажовања и приступа записима ангажмана.

2201.II1 – Интерни ревизори морају да сачине споразум с клијентима консалтинг ангажмана о циљевима, обухвату, одговорностима и осталим очекивањима клијента. За значајне ангажмане тај споразум мора да буде документован.

Стандард 2210 – Циљеви ангажмана

За сваки ангажман морају бити установљени циљеви.

2210.A1 – Интерни ревизори морају да обаве прелиминарну оцену ризика релевантних за активност која се испитује. Циљеви ангажмана морају да одражавају резултате ове оцене.

2210.A2 – Приликом одређивања циљева ангажмана, интерни ревизори морају да узму у обзир вероватноћу појаве значајних грешака, преваре, неусклађености и остале ризике.

2210.A3 – За оцену корпоративног управљања, управљања ризицима и оцену контрола потребни су адекватни критеријуми. Интерни ревизори морају да утврде степен у коме су руководство и/или одбор успоставили адекватне критеријуме како би оценили да ли су циљеви и задаци остварени. Уколико су критеријуми адекватни, интерни ревизори те критеријуме морају примењивати приликом сопствене процене. Уколико су критеријуми неадекватни, интерни ревизори у разговору с руководством и/или одбором морају да идентификују одговарајуће критеријуме за оцену.

Тумачење:

Врсте критеријума могу да укључе:

- Интерне критеријуме (на пример политике и

- organization).
- External (e.g., laws and regulations imposed by statutory bodies).
  - Leading practices (e.g., industry and professional guidance).
- 2210.C1** – Consulting engagement objectives must address governance, risk management, and control processes to the extent agreed upon with the client.
- 2210.C2** – Consulting engagement objectives must be consistent with the organization's values, strategies, and objectives.
- ## Standard 2220 – Engagement Scope
- The established scope must be sufficient to achieve the objectives of the engagement.
- 2220.A1** – The scope of the engagement must include consideration of relevant systems, records, personnel, and physical properties, including those under the control of third parties.
- 2220.A2** – If significant consulting opportunities arise during an assurance engagement, a specific written understanding as to the objectives, scope, respective responsibilities, and other expectations should be reached and the results of the consulting engagement communicated in accordance with consulting standards.
- 2220.C1** – In performing consulting engagements, internal auditors must ensure that the scope of the engagement is sufficient to address the agreed-upon objectives. If internal auditors develop reservations about the scope during the engagement, these reservations must be discussed with the client to determine whether to
- процедуре организације).
- Екстерне критеријуме (на пример законе и прописе које су увела законодавна тела).
  - Водеће праксе (на пример смернице за делатност и професионалне смернице).
- 2210.Ц1** – Циљеви консалтинг ангажмана морају да обухвате корпоративно управљање, управљање ризицима и контролне процесе у мери у којој је то уговорено с клијентом.
- 2210.Ц2** – Циљеви консалтинг ангажмана морају бити у складу с вредностима, стратегијама и циљевима организације.
- ## Стандард 2220 – Обухват ангажмана
- Утврђени обухват мора да буде довољан за достизање циљева ангажмана.
- 2220.А1** – Обухват ангажмана мора да укључи разматрање релевантних система, евиденција, запослених и физичке имовине, укључујући и ону која је под контролом трећих лица.
- 2220.А2** – Уколико се током обављања ангажмана уверавања појави значајна прилика за пружање услуга консалтинга, треба да буде постигнут посебан писмени споразум о циљевима, обухвату, одговорностима сваке од страна, као и о осталим очекивањима. Резултати консалтинг ангажмана треба да буду саопштени у складу са стандардима за услуге консалтинга.
- 2220.Ц1** – При обављању консалтинг ангажмана, интерни ревизори морају осигурати да је обухват ангажмана довољан да се њиме остваре договорени циљеви. Уколико се током обављања консалтинг ангажмана појаве ограничења у погледу обухвата, ова ограничења се морају размотрити с клијентом како би

continue with the engagement.

2220.C2 – During consulting engagements, internal auditors must address controls consistent with the engagement’s objectives and be alert to significant control issues.

Standard 2230 – Engagement Resource Allocation

Internal auditors must determine appropriate and sufficient resources to achieve engagement objectives based on an evaluation of the nature and complexity of each engagement, time constraints, and available resources.

Interpretation:

Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the engagement. Sufficient refers to the quantity of resources needed to accomplish the engagement with due professional care.

се одредило да ли наставити с ангажманом.

2220.Ц2 – Током консалтинг ангажмана, интерни ревизори морају да се позабаве контролама које су у складу с циљевима ангажмана и да буду спремни да уоче друга значајна питања у вези с контролама.

Стандард 2230 – Расподела ресурса ангажмана

Интерни ревизори морају да одреде одговарајуће и довољне ресурсе за остварење циљева ангажмана, а на основу оцене природе и сложености сваког ангажмана, временских ограничења и расположивих ресурса.

Тумачење:

„Одговарајући“ се односи на комбинацију знања, вештина и других компетенција које су потребне за извршење ангажмана. „Довољни“ се односи на количину ресурса који су потребни за извршење ангажмана уз дужну професионалну пажњу.

Standard 2240 – Engagement Work Program

Internal auditors must develop and document work programs that achieve the engagement objectives.

2240.A1 – Work programs must include the procedures for identifying, analyzing, evaluating, and documenting information during the engagement. The work program must be approved prior to its implementation, and any adjustments approved promptly.

2240.C1 – Work programs for consulting engagements may vary in form and content depending upon the nature of the engagement.

Стандард 2240 – Програм рада ангажмана

Интерни ревизори мора да развију и документују програме рада којима се остварују циљеви ангажмана.

2240.А1 – Програми рада морају да укључе процедуре за идентифковање, анализу, процену и документовање информација током ангажмана. Програм рада мора бити одобрен пре примене, а свака његова измена мора бити одобрена без одлагања.

2240.Ц1 - Програми рада консалтинг ангажмана могу да се разликују по форми и садржају у зависности од природе ангажмана.

Standard 2300 – Performing the Engagement

Internal auditors must identify, analyze, evaluate, and document sufficient information to achieve the engagement's objectives.

Standard 2310 – Identifying Information

Internal auditors must identify sufficient, reliable, relevant, and useful information to achieve the engagement's objectives.

Interpretation:

Sufficient information is factual, adequate, and convincing so that a prudent, informed person would reach the same conclusions as the auditor. Reliable information is the best attainable information through the use of appropriate engagement techniques. Relevant information supports engagement observations and recommendations and is consistent with the objectives for the engagement. Useful information helps the organization meet its goals.

Standard 2320 – Analysis and Evaluation

Internal auditors must base conclusions and engagement results on appropriate analyses and evaluations.

Standard 2330 – Documenting Information

Internal auditors must document sufficient, reliable, relevant, and useful information to support the

Ревидирано: Октомбар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Стандард 2300 – Спровођење ангажмана

Интерни ревизори морају да идентификују, анализирају, процењују и документују довољно информација за постизање циљева ангажмана.

Стандард 2310 – Идентификовање информација

Како би остварили циљеве ангажмана, интерни ревизори морају да идентификују довољне, поуздане, релевантне и корисне информације.

Тумачење:

Довољна информација је чињенична, адекватна и убедљива тако да би разборита, обавештена особа могла доћи до истог закључка као и ревизор. Поуздана информација је најбоља остварива информација кроз употребу одговарајућих техника ангажмана. Релевантна информација подржава запажања ангажмана и препоруке и у складу је с циљевима ангажмана. Корисна информација помаже организацији да испуни своје циљеве.

Стандард 2320 – Анализа и процена

Интерни ревизори морају заснивати закључке и резултате ангажмана на одговарајућим анализама и проценама.

Стандард 2330 – Документовање информација

Интерни ревизори морају документовати довољне, поуздане, релевантне и корисне информације да би

engagement results and conclusions.

2330.A1 – The chief audit executive must control access to engagement records. The chief audit executive must obtain the approval of senior management and/or legal counsel prior to releasing such records to external parties, as appropriate.

2330.A2 – The chief audit executive must develop retention requirements for engagement records, regardless of the medium in which each record is stored. These retention requirements must be consistent with the organization's guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

2330.C1 – The chief audit executive must develop policies governing the custody and retention of consulting engagement records, as well as their release to internal and external parties. These policies must be consistent with the organization's guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

поткрепили резултате и закључке ангажмана.

2330.A1 – Извршни руководилац ревизије мора да контролише приступ записима ангажмана. Извршни руководилац ревизије мора, када је то примерено, пре стављања ових записа на располагање екстерним странама, да прибави одобрење вишег руководства и/или правно мишљење.

2330.A2 - Извршни руководилац ревизије мора да развије захтеве за чување записа ангажмана, без обзира на медиј на коме се сваки запис чува. Ови захтеви морају бити у складу са смерницама организације и свим релевантним регулаторним или другим захтевима.

2330.C1 - Извршни руководилац ревизије мора да установи политике за управљање, чување и коришћење записа консалтинг ангажмана и њихово издавање интерним и екстерним корисницима. Ове политике морају да буду конзистентне са смерницама организације, као и са другим релевантним регулаторним или другим захтевима.

Standard 2340 – Engagement Supervision

Engagements must be properly supervised to ensure objectives are achieved, quality is assured, and staff is developed.

Interpretation:

The extent of supervision required will depend on the proficiency and experience of internal auditors and the complexity of the engagement. The chief audit executive has overall responsibility for supervising the engagement, whether performed by or for the internal audit activity, but may designate appropriately experienced members of the internal audit activity to perform the review. Appropriate evidence of supervision

Стандард 2340 – Надзор над ангажманом

Ангажмани морају бити надзирани на одговарајући начин како би се обезбедило остварење циљева, осигурање квалитета и развој запослених.

Тумачење:

Степен неопходног надзора зависиће од стручности и искуства интерних ревизора и од сложености ангажмана. Извршни руководилац ревизије има свеобухватну одговорност за надзор над обављањем ангажмана, без обзира да ли исту дели и активност интерне ревизије или се ангажман обавља за њен рачун. Извршни руководилац може у активности интерне ревизије одредити запослене који имају одговарајуће искуство да врше тај надзор.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

is documented and retained.

Одговарајућа евиденција о обављеном надзору документује се и чува.

Standard 2400 – Communicating Results

Internal auditors must communicate the results of engagements.

Standard 2410 – Criteria for Communicating

Communications must include the engagement's objectives, scope, and results.

2410.A1 – Final communication of engagement results must include applicable conclusions, as well as applicable recommendations and/or action plans. Where appropriate, the internal auditors' opinion should be provided. An opinion must take into account the expectations of senior management, the board, and other stakeholders and must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretation:

Opinions at the engagement level may be ratings, conclusions, or other descriptions of the results. Such an engagement may be in relation to controls around a specific process, risk, or business unit. The formulation of such opinions requires consideration of the engagement results and their significance.

2410.A2 – Internal auditors are encouraged to acknowledge satisfactory performance in engagement communications.

2410.A3 – When releasing engagement results to parties outside the organization, the communication must include limitations on distribution and use of the results.

Стандард 2400 – Саопштавање резултата

Интерни ревизори морају да саопште резултате ангажмана.

Стандард 2410 – Критеријуми извештавања

Извештаји морају да укључе циљеве, обухват и резултате ангажмана.

2410.A1 – Коначно извештавање о резултатима ангажмана мора да укључи применљиве закључке, као и применљиве препоруке и/или планове активности. Када је то примерено, мишљење интерних ревизора треба да буде обезбеђено. Мишљење у обзир мора узети очекивања вишег руководства, одбора и других интересних страна и мора бити поткрепљено довољним, поузданим, релевантним и корисним информацијама.

Тумачење

На нивоу ангажмана, мишљења могу бити презентирана као рангирања, закључци или други описи резултата. Ангажман може бити повезан с контролама специфичног процеса, ризика или с контролама пословне јединице. Формулација ових мишљења захтева разматрање резултата ангажмана и њиховог значаја.

2410.A2 – Интерни ревизори се охрабрују да при саопштавању резултата ангажмана известе када је пословање задовољавајуће.

2410.A3 - Када се резултати ангажмана саопштавају странама изван организације, извештај мора да садржи ограничења за даље дистрибуирање и

2410.C1 – Communication of the progress and results of consulting engagements will vary in form and content depending upon the nature of the engagement and the needs of the client.

Standard 2420 – Quality of Communications

Communications must be accurate, objective, clear, concise, constructive, complete, and timely.

Interpretation:

Accurate communications are free from errors and distortions and are faithful to the underlying facts. Objective communications are fair, impartial, and unbiased and are the result of a fair-minded and balanced assessment of all relevant facts and circumstances. Clear communications are easily understood and logical, avoiding unnecessary technical language and providing all significant and relevant information. Concise communications are to the point and avoid unnecessary elaboration, superfluous detail, redundancy, and wordiness. Constructive communications are helpful to the engagement client and the organization and lead to improvements where needed. Complete communications lack nothing that is essential to the target audience and include all significant and relevant information and observations to support recommendations and conclusions. Timely communications are opportune and expedient, depending on the significance of the issue, allowing management to take appropriate corrective action.

Standard 2421 – Errors and Omissions

If a final communication contains a significant error or omission, the chief audit executive must communicate corrected information to all parties who received the

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

коришћење резултата.

2410.II1 – Саопштења о току и резултатима консалтинг ангажмана разликоваће се по форми и садржају у зависности од природе ангажмана и потреба клијента.

Стандард 2420 – Квалитет извештавања

Извештаји морају да буду тачни, објективни, јасни, концизни, конструктивни, потпуни и благовремени.

Тумачење:

Тачни извештаји не садрже грешке и искривљене информације и доследно одражавају чињенице на којима се заснивају. Објективни извештаји су реални, непристрасни и без предрасуда и производ су коректне и уравнотежене оцене свих релевантних чињеница и околности. Јасни извештаји су лаки за разумевање и логични, у њима се избегава непотребна техничка терминологија, а садрже све значајне и релевантне информације. Концизни извештаји усмерени су на суштину, не садрже непотребне разраде, сувишне детаље, понављања и обиље речи. Конструктивни извештаји помажу клијенту ангажмана и организацији и воде унапређењима тамо где је то потребно. Потпуним извештајима не недостаје ништа што је од суштинске важности за циљане примаоце, они укључују све релевантне информације и запажања која су основ за препоруке и закључке. Благовремени извештаји дати су у правом тренутку и целисходни су, у складу са значајем обухваћене проблематике, и омогућују руководству да предузме одговарајуће корективне активности.

Стандард 2421 – Грешке и пропусти

Уколико коначан извештај садржи значајну грешку или пропуст, извршни руководилац ревизије мора да достави исправљену информацију свим странама које

original communication.

Standard 2430 – Use of “Conducted in Conformance with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing”

Indicating that engagements are “conducted in conformance with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing” is appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.

Standard 2431 – Engagement Disclosure of Nonconformance

When nonconformance with the Code of Ethics or the Standards impacts a specific engagement, communication of the results must disclose the:

- Principle(s) or rule(s) of conduct of the Code of Ethics or Standard(s) with which full conformance was not achieved.
- Reason(s) for nonconformance.
- Impact of nonconformance on the engagement and the communicated engagement results.

Standard 2440 – Disseminating Results

The chief audit executive must communicate results to the appropriate parties.

Interpretation:

The chief audit executive is responsible for reviewing and

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

су примиле првобитни извештај.

Стандард 2430 – Употреба навода "Извршено у складу с Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије"

Изјављивање да су ангажмани "извршени у складу с Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије" одговарајуће је само уколико резултати програма обезбеђења и унапређења квалитета поткрепљују такву изјаву.

Стандард 2431 – Обелодањивање неусклађености ангажмана

Када неусаглашеност с Етичким кодексом и Стандардима утиче на конкретан ангажман, у извештају о резултатима морају се обелоданити:

- Принцип(-и) или правило(-а) понашања из Етичког кодекса или Стандард(-и) с којим(-а) није постигнута пуна усаглашеност.
- Разлог(разлози) неусаглашености.
- Утицај неусаглашености на ангажман и на саопштене резултате ангажмана.

Стандард 2440 – Достављање резултата

Извршни руководилац ревизије мора да саопшти резултате одговарајућим странама.

Тумачење:

Извршни руководилац ревизије одговоран је за преглед

approving the final engagement communication before issuance and for deciding to whom and how it will be disseminated. When the chief audit executive delegates these duties, he or she retains overall responsibility.

2440.A1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results to parties who can ensure that the results are given due consideration.

2440.A2 – If not otherwise mandated by legal, statutory, or regulatory requirements, prior to releasing results to parties outside the organization the chief audit executive must:

- Assess the potential risk to the organization.
- Consult with senior management and/or legal counsel as appropriate.
- Control dissemination by restricting the use of the results.

2440.C1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results of consulting engagements to clients.

2440.C2 – During consulting engagements, governance, risk management, and control issues may be identified. Whenever these issues are significant to the organization, they must be communicated to senior management and the board.

и одобравање коначног извештаја о ангажману пре његовог издавања и за одлучивање о томе коме ће и како он бити достављен. Када извршни руководилац ревизије делегира ове дужности, он или она задржава општу одговорност.

2440.A1 – Извршни руководилац ревизије одговоран је за саопштавање коначних резултата оним странама које могу осигурати да је резултатима посвећена дужна пажња.

2440.A2 – Уколико није другачије утврђено правним, законским или регулаторним захтевима, пре него што достави резултате странама изван организације, извршни руководилац ревизије мора да:

- Оцени потенцијални ризик по организацију.
- Консултује се с вишем руководством и/или прибави правни савет када је то примерено.
- Контролише објављивање резултата ограничавањем њихове употребе.

2440.I1 – Извршни руководилац ревизије одговоран је за извештавање корисника о коначним резултатима консалтинг ангажмана.

2440.I2 – Током консалтинг ангажмана могу бити идентификовани проблеми у вези с корпоративним управљањем, управљањем ризицима и контролама. Увек када су ти проблеми од значаја за организацију, они морају бити саопштени вишем руководству и одбору.

Standard 2450 – Overall Opinions

When an overall opinion is issued, it must take into account the strategies, objectives, and risks of the organization; and the expectations of senior management, the board, and other stakeholders. The overall opinion must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Стандард 2450 – Свеобухватна мишљења

Када се издаје свеобухватно мишљење оно мора у обзир узети стратегије, циљеве и ризике организације, као и очекивања вишег руководства, одбора и других интересних страна. Свеобухватно мишљење мора бити поткрепљено довољним, поузданим и корисним информацијама.

Interpretation:

The communication will include:

- *The scope, including the time period to which the opinion pertains.*
- *Scope limitations.*
- *Consideration of all related projects, including the reliance on other assurance providers.*
- *A summary of the information that supports the opinion.*
- *The risk or control framework or other criteria used as a basis for the overall opinion.*
- *The overall opinion, judgment, or conclusion reached.*

The reasons for an unfavorable overall opinion must be stated.

Тумачење:

Извештавање ће укључити:

- Обухват, уз период времена на који се мишљење односи.
- Ограничења обухвата.
- Разматрање свих повезаних пројеката, као и ослонац на друге пружаоце услуга уверавања.
- Резиме информација које подржавају конкретно мишљење.
- Оквир ризика или контрола или друге критеријуме који су коришћени као основ за давање свеобухватног мишљења.
- Свеобухватно мишљење, оцену или закључак до кога се дошло.

Разлози за неповољно мишљење морају бити изнети.

Standard 2500 – Monitoring Progress

The chief audit executive must establish and maintain a system to monitor the disposition of results communicated to management.

2500.A1 – The chief audit executive must establish a follow-up process to monitor and ensure that management actions have been effectively implemented or that senior management has accepted the risk of not taking action.

2500.C1 – The internal audit activity must monitor the disposition of results of consulting engagements to the extent agreed upon with the client.

Стандард 2500 – Праћење напретка

Извршни руководилац ревизије мора да установи и одржава систем праћења резултата о којима је поднет извештај руководству.

2500.A1 – Извршни руководилац ревизије мора да успостави процес накнадне провере ради надзора и осигурања, то јест да утврди јесу ли корективне активности ефективно спроведене и да ли је више руководство прихватило ризик непредузимања активности.

2500.C1 – Активност интерне ревизије мора да прати поступање с резултатима консалтинг ангажмана до степена у коме је то договорено са клијентом.

Standard 2600 – Communicating the Acceptance of Risks

When the chief audit executive concludes that management has accepted a level of risk that may be unacceptable to the organization, the chief audit executive must discuss the matter with senior management. If the chief audit executive determines that the matter has not been resolved, the chief audit executive must communicate the matter to the board.

Interpretation:

The identification of risk accepted by management may be observed through an assurance or consulting engagement, monitoring progress on actions taken by management as a result of prior engagements, or other means. It is not the responsibility of the chief audit executive to resolve the risk.

Стандард 2600 – Извештавање о прихваћеном ризику

Када извршни руководилац ревизије закључи да је руководство прихватило ниво ризика који може бити неприхватљив за организацију, он/она мора да расправи то питање с вишим руководством. Уколико извршни руководилац ревизије утврди да питање није разрешено, он/она мора да извести одбор о том питању.

Тумачење:

Идентификовање ризика који је прихватило руководство може се уочити у току ангажмана уверавања или консалтинг ангажмана, надгледања напретка у активностима које су предузете од руководства као резултат претходних ангажмана или на други начин. Извршни руководилац ревизије нема одговорност за разрешавање питања ризика.

Glossary

Add Value

The internal audit activity adds value to the organization (and its stakeholders) when it provides objective and relevant assurance, and contributes to the effectiveness and efficiency of governance, risk management, and control processes.

Adequate Control

Present if management has planned and organized (designed) in a manner that provides reasonable assurance that the organization's risks have been managed effectively and that the organization's goals and objectives will be achieved efficiently and economically.

Assurance Services

An objective examination of evidence for the purpose of providing an independent assessment on governance, risk

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Речник термина

Додавање вредности

Активност интерне ревизије додаје вредност организацији (и њеним интересним странама) када обезбеђује објективно и релевантно уверавање и доприноси ефективности и ефикасности корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса.

Одговарајућа контрола

Постоји ако је исту руководство планирало и организовало (осмислило) на начин који обезбеђује разумно уверавање да се ризицима организације управља ефективно и да ће циљеви организације бити ефективно и ефикасно достигнути.

Услуге уверавања

Објективно испитивање доказа у сврху обезбеђивања независне оцене корпоративног управљања,

management, and control processes for the organization. Examples may include financial, performance, compliance, system security, and due diligence engagements.

Board

The highest level governing body (e.g., a board of directors, a supervisory board, or a board of governors or trustees) charged with the responsibility to direct and/or oversee the organization's activities and hold senior management accountable.

Although governance arrangements vary among jurisdictions and sectors, typically the board includes members who are not part of management. If a board does not exist, the word "board" in the Standards refers to a group or person charged with governance of the organization. Furthermore, "board" in the Standards may refer to a committee or another body to which the governing body has delegated certain functions (e.g., an audit committee).

Charter

The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities.

Chief Audit Executive

Chief audit executive describes the role of a person in a senior position responsible for effectively managing the internal audit activity in accordance with the internal audit charter and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework. The chief audit executive or others reporting to the chief audit executive will have appropriate professional certifications and qualifications. The specific job title and/or

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

управљања ризиком и контролних процеса за потребе организације. Примери могу укључивати ангажмане који се односе на финансије, усклађеност, сигурност система и ангажмане дубинског снимања.

Одбор

Највиши ниво управног тела (на пример одбор директора, надзорни одбор, одбор гувернера или поверилика), коме је додељена одговорност да усмерава и/или надзира активности организације и коме више руководство полаже рачун.

Иако аранжмани управљања варирају међу јуридицијама и областима, одбор обично укључује чланове који нису део руководства. Ако одбор не постоји, реч "одбор" у Стандардима односи се на групу или лице које је задужено за управљање организацијом. Осим тога, "одбор" у Стандардима може се односити на одбор или друго тело коме је управно тело поверило одређене функције (нпр. одбор за ревизију).

Повеља

Повеља интерне ревизије је формални документ који дефинише сврху, овлашћења и одговорност активности интерне ревизије. Повеља интерне ревизије установљава позицију активности интерне ревизије у организацији, даје овлашћења за приступ записима, запосленима и физичкој имовини од значаја за вршење ангажмана и дефинише обухват активности интерне ревизије.

Извршни руководилац ревизије

Израз „извршни руководилац ревизије“ описује улогу лица на вишеју позицији које је одговорно за ефективно управљање активношћу интерне ревизије у складу с повељом интерне ревизије и Међународним оквиром професионалне праксе. Извршни руководилац ревизије или други који га извештавају имаће одговарајуће професионалне сертификате и квалификације. Специфичан назив радног места и/или

responsibilities of the chief audit executive may vary across organizations.

Code of Ethics

The Code of Ethics of The Institute of Internal Auditors (IIA) are Principles relevant to the profession and practice of internal auditing, and Rules of Conduct that describe behavior expected of internal auditors. The Code of Ethics applies to both parties and entities that provide internal audit services. The purpose of the Code of Ethics is to promote an ethical culture in the global profession of internal auditing.

Compliance

Adherence to policies, plans, procedures, laws, regulations, contracts, or other requirements.

Conflict of Interest

Any relationship that is, or appears to be, not in the best interest of the organization. A conflict of interest would prejudice an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.

Consulting Services

Advisory and related client service activities, the nature and scope of which are agreed with the client, are intended to add value and improve an organization's governance, risk management, and control processes without the internal auditor assuming management responsibility. Examples include counsel, advice, facilitation, and training.

Control

Any action taken by management, the board, and other parties to manage risk and increase the likelihood that established objectives and goals will be achieved. Management plans, organizes, and directs the performance of sufficient actions to provide reasonable assurance that objectives and goals will be achieved.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

Улога извршног руководиоца ревизије може се разликовати од организације до организације.

Етички кодекс

Етички кодекс Института интерних ревизора (IIA) представља начела релевантна за професију и праксе интерне ревизије и правила понашања која описују какво се понашање очекује од интерних ревизора. Етички кодекс односи се на стране и лица која пружају услуге интерне ревизије. Сврха Етичког кодекса је да промовише етичку културу у глобалној професији интерне ревизије.

Усклађеност

Поштовање политика, планова, процедуре, закона, прописа, уговора и осталих захтева.

Сукоб интереса

Било који однос који није или изгледа да није у најбољем интересу организације. Сукоб интереса довео би у питање способност појединца да објективно извршава своје обавезе и одговорности.

Услуге консалтинга

Саветодавне и сродне услуге за клијента, чија се природа и обухват одређују у договору с клијентом, а чија је сврха додавање вредности и унапређење корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса у организацији, а да при томе интерни ревизор не преузима одговорности руководства. Примери укључују заступање, саветовање, потпору и тренинг.

Контрола

Свака радња предузета од стране руководства, одбора и других страна у сврхе управљања ризиком и повећања извесности да ће утврђени циљеви бити достигнути. Руководство планира, организује и усмерава извршавање довољних радњи како би обезбедило разумно уверавање да ће циљеви бити достигнути.

Control Environment

The attitude and actions of the board and management regarding the importance of control within the organization. The control environment provides the discipline and structure for the achievement of the primary objectives of the system of internal control. The control environment includes the following elements:

- Integrity and ethical values.
- Management's philosophy and operating style.
- Organizational structure
- Assignment of authority and responsibility.
- Human resource policies and practices.
- Competence of personnel.

Control Processes

The policies, procedures (both manual and automated), and activities that are part of a control framework, designed and operated to ensure that risks are contained within the level that an organization is willing to accept.

Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing

The Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing are the foundation for the International Professional Practices Framework and support internal audit effectiveness.

Engagement

A specific internal audit assignment, task, or review activity, such as an internal audit, control self-assessment review, fraud examination, or consultancy. An engagement may include multiple tasks or activities designed to accomplish a specific set of related objectives.

Контролно окружење

Став и активности одбора и руководства у погледу значаја контрола у организацији. Контролно окружење осигуруја дисциплину и структуру неопходну за постизање примарних циљева система интерне контроле. Контролно окружење укључује следеће елементе:

- Интегритет и етичке вредности.
- Филозофију и стил руковођења.
- Структуру организације.
- Доделу овлашћења и одговорности.
- Политике и праксе управљања људским ресурсима.
- Стручност особља.

Процеси контроле

Политике, процедуре (ручне и аутоматизоване) и активности које су део контролног оквира, које су осмишљене и спроводе се како би се ризици држали на нивоу који је конкретна организација спремна да прихвати.

Основни принципи за професионалну праксу интерне ревизије

Основни принципи за професионалну праксу интерне ревизије јесу основа Међународног оквира професионалне праксе и подржавају делотворност интерне ревизије.

Ангажман

Посебан задатак, посао, активност или преглед попут интерне ревизије, самооцене контроле, истраживања превара или консалтинга. Ангажман може обухватити вишеструке задатке или радње које су осмишљене тако да остваре посебан скуп повезаних циљева.

Engagement Objectives

Broad statements developed by internal auditors that define intended engagement accomplishments.

Engagement Opinion

The rating, conclusion, and/or other description of results of an individual internal audit engagement, relating to those aspects within the objectives and scope of the engagement.

Engagement Work Program

A document that lists the procedures to be followed during an engagement, designed to achieve the engagement plan.

External Service Provider

A person or firm outside of the organization that has special knowledge, skill, and experience in a particular discipline.

Fraud

Any illegal act characterized by deceit, concealment, or violation of trust. These acts are not dependent upon the threat of violence or physical force. Frauds are perpetrated by parties and organizations to obtain money, property, or services; to avoid payment or loss of services; or to secure personal or business advantage.

Governance

The combination of processes and structures implemented by the board to inform, direct, manage, and monitor the activities of the organization toward the achievement of its objectives.

Impairment

Impairment to organizational independence and

Циљеви ангажмана

Опште изјаве развијене од стране интерних ревизора које дефинишу оно што би ангажман требало да постигне.

Мишљење на основу ангажмана

Скале за рангирање, закључци и/или други описи резултата појединачног ревизорског ангажмана који се тичу циљева и обухвата тог ангажмана.

Програм рада ангажмана

Документ где се наводе процедуре којих се треба придржавати у току ревизије, осмишљен у сврху остваривања плана ангажмана.

Екстерни пружалац услуга

Особа или предузеће изван организације са посебним знањима, вештинама и искуством у одређеној дисциплини.

Превара

Било која незаконита радња са карактеристикама обмане, прикривања или повреде поверења. Те радње нису засноване на претњама или физичкој принуди. Преваре се извршавају од лица и организација у сврху стицања новца, имовине или услуга, како би се избегло плаћање или губитак услуга или у сврху осигурања личне или пословне користи.

Корпоративно управљање

Комбинација процеса и структура које су применењене од стране одбора у сврху информисања, усмеравања, руководења и праћења активности организације ради постизања њених циљева.

Нарушавање

Нарушавање организационе независности и

individual objectivity may include personal conflict of interest, scope limitations, restrictions on access to records, personnel, and properties, and resource limitations (funding).

Independence

The freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner.

Information Technology Controls

Controls that support business management and governance as well as provide general and technical controls over information technology infrastructures such as applications, information, infrastructure, and people.

Information Technology Governance

Consists of the leadership, organizational structures, and processes that ensure that the enterprise's information technology supports the organization's strategies and objectives.

Internal Audit Activity

A department, division, team of consultants, or other practitioner(s) that provides independent, objective assurance and consulting services designed to add value and improve an organization's operations. The internal audit activity helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to evaluate and improve the effectiveness of governance, risk management and control processes.

International Professional Practices Framework

The conceptual framework that organizes the authoritative guidance promulgated by The IIA. Authoritative guidance is composed of two categories –

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

индивидуалне независности може укључивати лични сукоб интереса, ограничење обухвата, ограничење приступа документима, особљу и имовини, као и ограничење ресурса (финансијских средстава).

Независност

Слобода од услова који представљају претњу способности активности интерне ревизије да на непристрасан начин извршава обавезе интерне ревизије.

Контроле информационе технологије

Контроле које пружају подршку пословном руководству и корпоративном управљању и осигурују опште и техничке контроле над инфраструктурама информационе технологије, као што су апликације, информације, инфраструктуре и људи.

Управљање информационом технологијом

Састоји се од лидерства, организационих структура и процеса који осигурују да информациона технологија предузећа подржава стратегије и циљеве организације.

Активност интерне ревизије

Одељење, одсек, тим консултаната или други практичари који обезбеђују независно, објективно уверавање и услуге консалтинга осмишљене да додају вредност и побољшају пословање организације. Активност интерне ревизије помаже организацији да оствари своје циљеве увођењем систематичног, дисциплинованог приступа код процене и побољшања ефикасности корпоративног управљања, управљања ризиком и контролних процеса.

Међународни оквир за професионалну праксу

Концептуални оквир којим се организују меродавне смернице које објављује Институт интерних ревизора (The IIA). Меродавне смернице сastoје се из: (1)

(1) mandatory and (2) recommended.

Must

The Standards use the word “must” to specify an unconditional requirement.

Objectivity

An unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others.

Overall Opinion

The rating, conclusion, and/or other description of results provided by the chief audit executive addressing, at a broad level, governance, risk management, and/or control processes of the organization. An overall opinion is the professional judgment of the chief audit executive based on the results of a number of individual engagements and other activities for a specific time interval.

Risk

The possibility of an event occurring that will have an impact on the achievement of objectives. Risk is measured in terms of impact and likelihood.

Risk Appetite

The level of risk that an organization is willing to accept.

Risk Management

A process to identify, assess, manage, and control potential events or situations to provide reasonable assurance regarding the achievement of the organization’s objectives.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.

обавезујућих и (2) препоручених.

Морати

Стандарди користе глагол „морати“ да назначе безусловни захтев.

Објективност

Непристрасан ментални став који омогућава интерним ревизорима да изводе ангажмане на такав начин да верују у производ свога рада, као и у то да није учињен никакав компромис на уштрб квалитета. Објективност захтева од интерних ревизора да своје судове о питањима ревизије не подређују судовима других.

Свеобухватна мишљења

Скале за рангирање, закључци и/или други описи резултата које обезбеђује извршни руководилац ревизије, а који дају општу оцену корпоративног управљања, управљања ризицима и/или процеса контроле у организацији. Опште мишљење је професионални суд извршног руководиоца ревизије, заснован на резултатима већег броја ангажмана и других активности у специфичном временском интервалу.

Ризик

Могућност настанка догађаја чији ће се учинак одразити на постизање циљева. Ризик се мери у односу на учинак и вероватноћу настанка.

Склоност ка ризику

Степен ризика који је организација спремна да прихвати.

Управљање ризиком

Процес за идентификацију, оцену, управљање и контролу потенцијалних догађаја или ситуација у сврху разумног уверавања које се односи на постизање циљева организације.

Should

The Standards use the word “should” where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.

Significance

The relative importance of a matter within the context in which it is being considered, including quantitative and qualitative factors, such as magnitude, nature, effect, relevance, and impact. Professional judgment assists internal auditors when evaluating the significance of matters within the context of the relevant objectives.

Standard

A professional pronouncement promulgated by the International Internal Audit Standards Board that delineates the requirements for performing a broad range of internal audit activities and for evaluating internal audit performance.

Technology-based Audit Techniques

Any automated audit tool, such as generalized audit software, test data generators, computerized audit programs, specialized audit utilities, and computer-assisted audit techniques (CAATs).

Требати

Стандарди користе глагол „требати“ тамо где се очекује усаглашеност, осим ако, приликом професионалног расуђивања, околности оправдавају одступање.

Значај

Релативна важност предмета унутар контекста у коме се разматра, укључујући квантитативне и квалитативне факторе, као што су величина, природа, ефекти, релевантност и утицај. Професионално расуђивање помаже интерним ревизорима када оцењују значај предмета у оквиру контекста релевантних циљева.

Стандард

Стручна изјава проглашена од стране Одбора за стандарде интерне ревизије у којој се наводе захтеви за обављање широког распона активности из области интерне ревизије, као и за процену учинка интерне ревизије.

На технологији засноване ревизорске технике

Сви аутоматизовани ревизорски алти, као што су општи софтвер за ревизију, генератор података за тестирање, компјутеризовани ревизорски програми, специјализовани услужни програми и рачунарима потпомогнуте ревизорске технике (CAATs).

О Институту интерних ревизора

Институт интерних ревизора (ИИА) је глобални глас интерних ревизора, признат ауторитет и потврђени лидер, водећи заступник и главни носилац образовања у професији интерне ревизије. Институт интерних ревизора, који је основан 1941. г., данас има више од 180.000 чланова из више од 170 земаља и територија. Глобално седиште удружења налази се у Lake Mary, Fla. За више информација посетите www.globaliia.org или www.theiia.org.

Заштита ауторских права

Ауторска права ©2016 Институт интерних ревизора (ИИА). За дозволу репродуковања, молимо вас да контактирате guidance@theiia.org.

ПРЕВОД НА СРПСКИ ЈЕЗИК

Удружење интерних ревизора Србије објављује превод Стандарда за професионалн праксу интерене ревизије на српски јези по одобрењу ИИА из 2016.г.

Превод: Олга Антић, ЦИА.

Рецензенти: Јозефина Беке-Тривунац, ЦИА и Марија Бановић, ЦИА.

Лектор: Нина Савчић, Дипл. филолог српског језика и књижевности.

Ревидирано: Октобар 2016.

У примени: Јануар 2017.